

יום האדריכל 2009

ב"יום האדריכל" שנמשך יומיים, ביום חמישי ושישי בחודש מרס 2009, הייתה הזדמנות לכל האדריכלים לפגוש קולגות, להצביע ולאשר תקציבים, מאזנים ולאשר את המשך קבלת שרותי חשבונאות ועריכת דין מרואי החשבון ועורך הדין שעובדים עם העמותה. כאן הייתה הזדמנות לשמוע מיו"ר הסניפים השונים על כל הפעילויות שהיו בכל סניפי העמותה בשנת 2008 ואלו שיהיו השנה. בנוסף, הייתה לכולנו אפשרות להקשיב להרצאות של אדריכלים מהארץ ומחו"ל.

מכל הארץ הם הגיעו, אדריכלים ואדריכליות. הם התכנסו לכבוד "יום האדריכל" 2009 שנערך בתוך מבנה קופסתי ביפו. ממעמקי הקופסה יצאה קריאה של יו"ר עמותת האדריכלים המאוחדים בישראל, האדריכלית אנדה בר לעברם של כל האדריכלים להצטרף לעמותה ולקחת חלק בפעילותיה השונות והמגוונות. כמון כן הייתה קריאה לשיתוף פעולה פורה בין האדריכלים הבוגרים לבין אלו הצעירים שבחברה.

"עירוניזם" היה הנושא האדריכלי של הכנס, סוג של שם היברידי, "עירוניות" + "אורבאניזם". "עירוניזם" לטענת מרכזת הכנס, האדריכלית גבי נוסבאום, הוא למעשה תהליך "עיוור ההולך וגובר בארץ ובעולם ושומר על חיוניותו של ערים כמקום חיים איכותי, מבטיח פרנסה והנאה לתושבים". לדעתה "העירוניזם" גורם לשינוי באורח החיים העירוני, פיתוח, מינוף. החיים האורבניים מרתקים יותר מאשר בעבר, עת העולם עבר תהליכים של "פרבור" ופיזור. המרחב העירוני, הצפיפות העירונית, ממדי הבנייה לגובה, עירוב שימושים וכד' מהווים נושאים מרכזיים בשיח הציבורי בכל ערי העולם, ובמיוחד בארץ. "במסגרת הכנס נדונו לעומק נושאים כגון ההיבטים היסטוריים, תפקיד המרחב הציבורי, הכיכר והרחוב, מוקדים עירוניים, מרכזי תרבות ופנאי, שימושים מעורבים, ציפיות, בנייה לגובה, מרכזים עירוניים, חידוש עירוני, הסבת מבנים, תכנון בר קיימא. בנוסף, הייתה הזדמנות להעניק תשומת לב מיוחדת בעזרת "אות יקיר העמותה", לאדריכלים פעילים שיוצאים מהמרחב הבטוח שלהם, עוזרים ותומכים בכלם במעגלים ומרחבים רחוקים יותר ובטוחים פחות.

				
אדר' רפאל אטיאס – אות יקיר העמותה	אדר' דני רוז - אות יקיר העמותה	אדר' יורם רוז - אות יקיר העמותה	אדר' אנדה בר – יו"ר עמותת האדריכלים	
				
אדר' יונתן גולני – יו"ר הישיבה	אדר' אייל שער – יו"ר סניף ירושלים	אדר' שלי כהן – אוצרת הגלריה	אדר' בתיה מלול – יו"ר סניף תל אביב	אדר' אברהם טולדנו – יו"ר סניף חיפה
				
אדר' אוסולדו סתיו – יו"ר ועדת תחרויות	אדר' דנה קורן – נציגת ועד אדריכלים צעירים	אדר' הנו קזיק – אורח מפינלנד	אדר' טון וונהובן – אורח מהולנד	אדר' דוד גוגנהיים – יו"ר ועדת ביקורת

שלושת מקבלי "אות יקיר העמותה" לשנת 2009 הם האדריכלים: **רפאל אטיאס, יורם רוז ודני רוז**. אדריכל רפאל אטיאס הסביר לכולם כי "אדריכלות נותנת טעם לחיים", הוא הוסיף ואמר כי מקצוע זה "מגשר בין הנדסה לאומנות". אדריכל דני רוז טוען "שאפשר להיות נאמן לעקרונות שלנו גם בסביבה משתנה" ואדריכל יורם רוז הסביר כי כל מה שהוא עושה זה לא מסיבות

של "אלטרואיזם", הוא עושה זאת "בכדי לקבל מחמאות" ולכן זה נעשה "מסיבות אגואיסטיות", אני (י.מ.) מניח שלנו, ציבור האדריכלים, לא משנה מהן הסיבות שדוחפות לעשייה, כל עוד העשייה היא חיובית ובונה.

המלצות הועדה ל"אות יקיר העמותה"

- **אדר' רפאל אטיאס** נולד ב-1920 בסרייבו, יוגוסלביה. החל את לימודי האדריכלות באוניברסיטת בלגרד, אשר נקטעו בעיבם בשל הכיבוש הגרמני. אביו של רפאל, מרדכי אטיאס, היה איש נדל"ן מוכר בסרייבו ובעל נכסים רבים בסרייבו כפרט ובבוסניה. למרות שהוצע לו להציל את עורו מבעוד מועד, לא הסכים מרדכי האב לברוח, בטרם יספיק לדאוג להעברת מרבית משפחתו אל מחוץ לשטחי הכיבוש הנאצי וכך אמנם עשה. בשנת 1942 הוצא האב להורג ע"י הגרמנים. בזכותו הגיע רפאל הצעיר לאיטליה, ובשנת 1943- עם כיבושה- ברח בעזרתה האמיצה של משפחת אוליבטי הידועה, דרך האלפים לשוויצריה - ממש כמו סיפור צילי לימוסיקה. בשוויצריה עבד רפאל- כמו פליטים רבים נוספים- במחנות עבודה מאולתרים. לבסוף הצליח רפאל לסיים את לימודי האדריכלות בבגלרד מיד עם תום המלחמה ב-1946. כעונש על בקשתו לעלות לישראל, גויס מיידית לצבא הקומוניסטי ביוגוסלביה, שם התנסה לראשונה כאדריכל. בשנת 1951 הצליח רפאל להגשים את חלומו ולעלות לישראל. 0 שנים עסק בתכנון במח' ספורט ונופש בעירית חיפה, ו-14 שנה נוספות שימש כאדריכל במחוז צפון של משרד השיכון. עם הגיעו לגבורות אדר' רפאל אטיאס בחר להנציח את זכר אביו ואמו ע"י העמדת סכום נכבד להקמת קרן על שמם, אשר תעניק מדי שנתיים פרס לאדריכלים צעירים ומלגות לסטודנטים לאדריכלות. על כל אלו החליטה הועדה להעניק את אות יקיר עמותת האדריכלים לשנת תשס"ט 2009 לאדר' רפאל אטיאס.
- **אדר' יורם רז** נולד בישראל בשנת 1943, וסיים את לימודי האדריכלות בטכניון בשנת 1968. בתחילה עבד כאדריכל צעיר שכיר במשרדי יער ורכטר, וב-1974 הקים בה את משרדו העצמאי. בסוף שנת 1999, כהמשך ללימודים במכון אבשלום ופעילות במועצה לשימור אתרים, החל יורם בפעילותו הציבורית בקבוצת "מורשת" בעמותה, ובמסגרתה אף יזם סיורים ברחבי הארץ. במסגרת זו אף ייצג את העמותה בוועדה הישראלית למורשת עולמית (אונסקו), עמל לקראת הכרזת אונסקו על "העיר הלבנה של ת"א, תכנית השימור של ת"א". מאז 2003 הוא משתתף פעיל בוועד סניף ת"א והמרכז של העמותה, בוועדה המקצועית שלה. במהלך השנים יזם והפיק 11 ערבי דיון בנושאי תכנון בבית האדריכל, רובם בנושאי תכנון ושימור בת"א. לימים יזם וריכז את סידרת סיורי העמותה "ארכיתור. המשימה דורשת מציאת נושאים מעניינים לסיורים, ארגון מסלול הסיור, מציאת ושכנוע המדריכים המתאימים לנושא לתרום מזמנם, השתתפות אישית בכל סיור וזמינות. את כל אלה יורם מבצע תמיד בחיך, ברוח טובה וחברית. אי לכל אלה, ראינו לנכון להעניק לאדר' יורם רז את אות יקיר עמותת האדריכלים דווקא בשנת חגיגות ה-100 לעיר תל אביב יפו, בשל פעילותו המצטיינת למען האדריכלות וקהילת האדריכלים בישראל למען הכרה מעמיקה של התכנון המתהווה בעיר וסביבותיה מחז, ושמירת המורשת הבנויה ההיסטוריות בה, מאידך.
- **אדר' דני רז** נולד בחיפה ב-1937, התחנך בביה"ס הריאלי ולאחר שירותו בצה"ל למד והיה לבוגר. פעילותו המקצועית החלה בסקטור הפרטי: במשרד ישר-איתן ובמשרד הורמן-אור-גבירצמן, עסק בתכנון משרדים ומסחר ומבני ציבור שהמוכר ביותר בהם הוא מבנה מוזיאון ת"א, בו זכה יחד עם ישר ואיתן בפרס ראשון בתחרות הפומבית לתכנון המוזיאון, וכן בפרס רכטר. את התואר השני בחר דני להשלים בדלפט בהולנד באוניברסיטה הטכנית, אך במקביל היה אדריכל בכיר במשרד לתכנון ערים ואדריכלות ברוטרדם, שבמסגרתו תכנן מגורים בהיקף רחב. עם חזרתו ארצה דני היה לשותף ומנהל במשרד "תכנון מערכתי ושיטות בניה" מזור-כץ-רז. בשנת 1985- מונה דני לאדריכל הראשי במשרד השיכון. בשנים 1990-1995 שימש דני כמתכנן מחוז ת"א. בשנת 1995 מונה למהנדס העיר והועדה המקומית בקרית אונו. דני היה פעיל מאד באגודת האדריכלים, והיום בעמותה במסגרת ועדת התחרויות, ובמקביל גם באיגוד מהנדסי ערים. דני עסק לא מעט גם בחינוך לאדריכלות- הנחה פרויקטים בטכניון. ב-2003 חזר דני לדרכו העצמאית, והינו תמיד איש צוות מבוקש ורצוי בפורומים של תכנון ארצי, מחוזי, מטרופוליני ועירוני- לא רק בשל מקצועיותו הרבה והניסיון הכביר והרחב שצבר בכל שנות פעילותו המקצועית, אלא גם בשל אישיותו המלבבת. על כל אלו, בחרנו להעניק השנה, שנת ה-60 למדינה ובמיוחד עם פתיחת חגיגות שנת ה-100 לעיר תל אביב-יפו, את אות יקיר עמותת האדריכלים על פעילותו מקצועית מצטיינת בישראל - לאדריכל דני רז. **(קטעים מתוך דברי הברכה בכנס שנכתבו והוצגו ע"י אדריכלית רננה ירדני).**

כתב וצילם: יוסי מטלון, אדריכל